

POGAJANJA MED ČEHOSLOVAŠKO IN MADŽARSKO

**NA OZEMLJU, KI GA ZAHTEVA
MADŽARSKA JE OSEMDESET
TISOČ NEMCEV IN RUSOV**

Pogajanjem preti nevarnost, da se razbijejo. — Čehi bodo prosili Hitlerja za posredovanje. — Vojaštvo prihaja na mejo. — Madžarske zahteve so pretirane. — Bratislava bo najbrž ostala češka, četudi jo hočejo imeti Madžari.

KOMAROM, Čehoslovaška, 13. oktobra. — Čehoslovaški zastopniki so včeraj zavrgli madžarske zahteve za nekatere kraje na Čehoslovaškem. Madžarski delegati so zagrozili, da bodo zapustili konferenco, ako ni vstreženo njihovim zahtevam.

Ker so prišla pogajanja na mrtvo točko, je slovaška delegacija naprosila kanclerja Hitlerja za posredovanje.

Slovaški minister dr. Ferdinand Durciansky, ki na konferenci pomaga slovaškemu ministrskemu predsedniku dr. Josipu Tisi, je letel v Berlin, da prosi Hitlerja za posredovanje. Kadar se dr. Durciansky vrne, bo mogoče prišlo do sporazuma, ako bo Hitler hotel posredovati.

Medtem ko pogajanja ne pridejo nikamor naprej, narašča na Čehoslovaškem razburjenje in nervoznost. Skozi Komarom, ki šteje 24.000 prebivalcev, so ropotali tovorni avtomobili z vojaštvom. Orožniki nosijo puške z nasajenimi bajoneti in policija je bila povečana.

Čehoslovaška in madžarska vojski si stojijo nasproti na vsaki strani Donave, in ste pripravljeni, da pričnete sovražnosti. V utrjene postojanke je prišlo 12.000 madžarskih vojakov. Bodeča žica je še vedno razpeta čez most, ki veže oba dela Komarona. Slovaški delegati so Madžarom nudili več predlogov in tudi avtonomijo nekaterih po večini madžarskih okrajev v Slovaški, ki je avtonomna država v okviru Čehoslovaške.

Madžarski delegati pa so bili zelo presenečeni nad to ponudbo in so zahtevali, da te okraje takoj zasede madžarsko vojaštvo.

Madžarska zahteva pokrajino, ki ima 840.000 Madžarov in samo 145.000 Slovakov. Po češkem ljudskem štetju pa je v teh krajih samo 700.000 Madžarov. Ozemlje, ki ga Madžari zahtevajo od Slovaške, meri 8000 kvadratnih milj, Slovaki pa so pri volji odstopiti samo 2000 kvadratnih milj.

Dva zastopnika nanovo ustanovljene avtonomne države karpatske Rutenske sta se pridružila konferenci, kajti na ozemlju, ki ga zahteva Madžarska, je tudi 30.000 Rusov in 57.000 Nemcev.

BUDMPEŠTA, Madžarska, 13. okt. — Čehoslovaška in madžarska vojska ste se postavili v bojno vrsto in je razdalja med njima samo 250 čevljev. Obe armadi čakata na izid diplomatskih pogajanj za madžarsko zemljo na Čehoslovaškem.

Črta je bila postavljena včeraj, ko je madžarsko vojaštvo zasedlo mesti Ipoly Sag in Satoralja Ujhely. Kot pravijo Madžari, je zasedenje teh dveh mest samo uvod za zasedenje več tisoč kvadratnih milj čehoslovaške zemlje.

Čehoslovaški vojaki so se umaknili tri četrtil milje severno od Ipoly Sagra ter so takoj pričeli kopati zakope po njivah in gozdovih. Na nasprotni strani Donave pa so se ravno tako utrdili Madžari, ter so postavili na svoje postojanke artilerijo.

Češki vojaki, ki so zelo razjarjeni, ker je Nemčija zasedla tako mnogo češkega ozemlja, so pripravljene bojovati se proti vsaki državi, ki bi hotela vzeti še kaj zemlje.

Nek madžarski delegat pa je izrazil upanje, da bo

Green ponovno izvoljen za predsednika AFL

**SOVJETI BODO
ZAŠČITILI MEJO
PROTI NEMČIJI**

Za obrambo Ukrajine bo ob meji več milj širok pas brez ljudi. — Ob pasu bo zgrajena močna utrjena črta.

WASHINGTON, D. C., 13. oktobra. — Diplomatski krogi so prejeli poročilo, da bo Rusija kot prvo obrambno črto proti Nemčiji postavila na svoji zapadni meji več milj širok neobljuden pas.

Ker se Rusiji ni posrečilo v zvezi z drugimi državami postaviti močne barikade proti Nemčiji, je zavrgla vse svoje pomisleke, ter se je odločila, da zavaruje obsežna žitna in premogarska polja Ukrajine pred vsakim vpadom.

Veliki obrambni načrt obsega šest točk in ima v prvi vrsti namen sovražnika zadržati in končno vstaviti.

Točke tega načrta so:

1. Med sovjetsko Rusijo ter Romunsko, Poljsko, Letsko in Estonsko bo postavljen pas, na katerem bodo posekani gozdovi in ki bo meril v širino od nekaj milj do 100 milj.

2. Civilno prebivalstvo se bo iz tega pasu preselilo v druge kraje Rusije in po mestih in na poljih bo nastanjena rdeča armada in žene vojakov ter bodo navidezno kmetje, ki bodo varovali mejo.

3. Uničene ali podminirane bodo železnice, ceste in mostovi.

4. Zgrajena bo močna "Maginotova črta" ob zapadni meji.

5. Za to črto bo Rusija naglo zgradila železnice in ceste, da bo mogla naglo dovažati na fronto vojaštvo in vojni material.

6. Za to črto bodo velike koncentracije vojaštva in zelo utrjena letališča.

Ruski militaristi in državni ki že več let napovedujejo, da se bo Rusija spopadla s sovražnikom na njegovi zemlji.

Rusija je že tudi zgradila močno obrambno črto ob finski meji.

Sovjetska obrambna strategija je že stara 20 let in se je

**ZAMORCA
SO LINČALI**

Na prostoru, kjer je napadel dvojce mladih deklet, ga je razjarjena tolpa obesila. — Ko je bil že mrtev, so s krogliami preluknjali njegovo truplo.

RUSTON, Louisiana, 13. oktobra. — 19 letni zamorec Tommy Williams je posilil v bližini tega mesta dvojce belih deklet in eno nato umoril.

Izdal ga je njegov 12 letni brat. Med prebivalci je završalo. Kmalu so ga dobili in odvedli na prostor, kjer je izvršil zločin. Tam so ga obesili, in ko je visel, so začeli streljati vanj, da je bilo njegovo truplo dobesedno preluknjano s krogliami.

Množica je prehitela šerifa Bryana Thigpena, ki je tudi iskal morilca in sicer v družbi državnih policistov.

Ko je dospel šerif na mesto linčanja, so se bili ljudje že razšli.

Uvedena bo seveda preiskava, ki pa ne bo imela posebnega uspeha.

**VPRIČO OTROKA JE ZASULO
OČETA**

ALHAMBRA, Cal., 13. okt. — 42letni Chris W. Wellman, ki je bil zaposlen pri gradnji velikega prekopa, je vzel s seboj na delo svojega desetletnega sina. Sin je sedel v kavi, peštolval malega psička in opazoval očeta pri delu. Naenkrat se je utrgala plast odkopane zemlje ter zasula očeta in nekoga drugega delavca. Tri ure so tovariši odmetavali zemljo, predno so prišli do njih. Oba sta bila mrtva.

pričela takoj po svetovni vojni, ko so Nemci ogrozili Leningrad in je bila prestolnica naglo prenešana v Moskvo.

Zatem so Rusi pranesili glavno mesto Ukrajine Kijev v Harkov, več sto milj v notranjost dežele, toda sedaj je Kijev zopet glavno mesto Ukrajine.

mogoče prišlo do sporazuma na podlagi naslednjih točk:

1. Madžarska bo dobila takoj ozemlje, na katerem žive večinoma Madžari. To ozemlje meri 4200 kvadratnih milj in živi na njem 380.000 prebivalcev.

2. Nova meja se bo pričela 6 milj vzhodno od Bratislave ter bo tekla proti vzhodu 3 milje južno od Nitre, nato se bo nadaljevala 5 milj severno od Kase, nato dalje proti vzhodu nad Ungvarom ter se bo nato združila z dosedanjjo mejo jugovzhodno od Munkača.

3. Bratislava bo ostala čehoslovaška, kajti v tem mestu ima Čehoslovaška edini dohod do Donave in jo tudi Slovaki zahtevajo za svojo prestolico.

**GONJA PROTI
INNITZERJU
SE NADALJUJE**

Naciji so v njegovi palači nadomestili razbite šipe z novimi, da se ne bo mogel pritoževati da zmruže. — Nočejo, da bi sprejemal iz Rima povelja.

DUNAJ, Avstrija, 13. okt. — Dunajski naciji so ponovno uvedli propagando proti kardinalu Innitzerju in klerikalnim propagatorjem. Kardinala dolže v "političnega katoličanstva". Časopisje piše, da je "časa zvrhoma polna in da je treba sedaj nekaj storiti."

Za nočjo je sklicano veliko protestno zborovanje na Trgu junakov. Nacijski voditelj O. dilo Globočnik (Globočnik, torej Slovenec po rodu) je izjavil, da je vse zavedno dunajsko prebivalstvo odločno proti klerikalnim izzivanjem.

Na shodu bo govoril tudi Buerkel, ki je Hitlerjev poveljnik za bivše avstrijsko ozemlje.

Danes se je udeležilo mase v cerkvi sv. Stefana približno šeststo oseb. Pred cerkvijo je bila zbrana velika množica nacijske, ki so iz cerkve gredoče vernike zasramovali. Nad vrata kardinalove palače so obesili velik kljukasti križ.

Globočnik je rekel, da bo dal popraviti okna na kardinalovi palači.

— To pa zato, — je dostavil, — da ne bo nihče mislil, da kardinal nima denarja in da je primoran zmružovati.

— Mi smo bili vedno na stališču, naj vsak posameznik sledi svoji lastni vesti, kar se tiče njegovih odnosov napram cerkvi. Naša stranka v tem pogledu nikomur ničesar ne narekuje in ničesar ne brani.

Sinoči je dospel sem z letalom monsignor Cesare Orsenigo, papežev nuncij v Nemčiji. Sestel se je z Innitzerjem, ki mu je pojasnil položaj.

Časopis "Neuste Nachrichten" piše v svojem uvodniku: — Kardinal lahko organizira cerkvene zборе in lahko uči božjo besedo, nikakor pa ne bo mo trpeli, da bi nam pridigoval politično modrost, katero dobiva iz Vatikana.

**NOVI FRANCOŠKI POSLANIK
V RIMU**

ARIZ, Francija, 13. okt. — Francoški kabinet je odobril imenovanje dosedanjega poslanika v Berlinu Andreja Francois-Poncet za poslanika v Rimu.

S tem je med Francijo in Italijo poravnani dveletni diplomatski spor zaradi Abesinije.

Dosedanji poslanik v Moskvi Robert Coulondre pa je bil imenovan za poslanika v Berlinu. Rene Massigli pa je bil imenovan za poslanika na Turškem.

**GREEN JE IMENOVAL PRISTAŠE
CIO ODBORA "NEVEDNE OTROKE"**

HOUSTON, Texas, 13. okt. — William Green je bil zopet izvoljen za predsednika Ameriške delavske federacije. Izvoljen je bil soglasno. To bo sedaj že njegov 15. termin. Po izvolitvi je zopet ponudil mir konkurenčni organizaciji CIO.

**JAPONCI RAZDEJALI
ŽELEZNICO**

HONKONG, Angleška kralj. kolonija, Kitajska, 13. okt. — Japonski letalci so razdeljali Honkong-Kanton železnico, južno od Vajčova, ki je močna utrdba in bnan Kanton. V teku so vroči boji.

Provincia Kvantung, v kateri se nahaja Kanton, mobilizira 1.000.000 vojakov, da se postavijo proti 50.000 Japoncem, ki so se včeraj izkrcali v Bias zalivu.

Kitajci poročajo, da so vroči boji pri Hajčungu.

Po Honkong-Kanton železnici je armada maršala Čankajška dobivala večino vojaškega materiala za obrambo Hanguva.

**ŠIRJE MINISTRI ZA
RUTENSKO**

PRAGA, Čehoslovaška, 13. oktobra. — Za nanovo ustanovljeno rutensko avtonomno državo je bil imenovan kot ministrski predsednik dosedanjji rutenski poslanec v čehoslovaškem parlamentu Andrey Brody. Poleg tega so mu bili še dodeljeni naslednji trije ministri: Julijan Revaj, Stefan Fencik in Edmund Bacinsky.

**SIN UPA, DA OČE NE BO VEČ
KANDIDIRAL**

HOUSTON, Texas, 13. okt. — Elliot Roosevelt, sin predsednika Roosevelta, je rekel danes, da upa, da njegov oče ne bo vtretje kandidiral za predsednika.

— Ne vem, — je dejal, — kaj namerava, — toda upam, da me bo. Biti predsednikov sin, je včasih v življenju velika ovira.

**POLITIČNA MRZNJA DOVE
DLA DO UMORA**

AGUA PRIETA, Mehika, 13. okt. — Zvezno vojaštvo je patroliralo po mestu, da zatrine morebitne demonstracije, ki bi ptegnile slediti umoru Horacia Clarka, nasprotnika župana Martina B. Burgnena. Morilca Artura Mendoza je policija aretirala.

tres v Avenzzeni v Italiji leta 1915, potres v Tokiju leta 1923 in potres v Santa Barbara v državi Californiji, leta 1925.

Ponudil je mir, toda ni se mogel vzdržati, da ne bi očitel članom CIO, da so v veliki zmoti. Imenoval jih je "nevedne otroke" ter jih pozval, naj se "čimprej vrnejo domov."

Konvencija se je odgodila ob osmih zvečer.

HOUSTON, Texas, 13. okt. — Konvencija Ameriške delavske federacije je ponovno odobrila resolucijo glede bojkota nemških izdelkov in je sklenila podpirati vsako akcijo, ki bo naperjena proti napadalnim državam.

Nadalje je bila odobrena resolucija, ki obsoja preganjanje Židov v Nemčiji ter v Italiji.

Z veliko večino je bil odobren tudi predlog, da je treba Wagnerjevo postavbo amendirati.

NI MOGEL PRIČAKATI . . .

LOS ANGELES, Cal., 13. okt. — Francis Spauldingu je njegov stari oče zapustil 350 tisoč dolarjev. Denar bo dobil šele po smrti svoje stare matere, toda ko bo star 21 let, bo dobival po \$15.000 na leto. Tako je določeno v oporoki.

Francis, ki je star šele 20 let, pa ni mogel še eno leto čakati. Začel je krasti ter je bil zaradi tatvine že trikrat zaprt.

Včeraj je ukradel \$40. Sodnik ga je obsodil na ječo od enega do petih let.

In sodnik A. A. Soett mu je rekel: — Zaslužiš, da bi te kdo prav pošteno pretepel. Tat si in boš tat ostal. Po enem letu boš bogat, kar pa ne pomeni, da boš tudi pošten. Če bi mogel preprečiti, da bi ti bila izplačana dediščina, bi to storil. Toda to mi ni mogoče.

**ITALIJANSKE IZGUBE
BE NA ŠPANSKEM**

RIM, Italija, 13. okt. — Italija, čije vojaštvo sedaj odhaja iz Španske, naznanja, da je bilo od pričetka državljanske vojne na Špankem na do 10. oktobra ubitih 2657 italijanskih častnikov in vojakov in da je 278 "legionarjev" umrlo za različnimi boleznimi.

Poročila naznanja, da je bilo ubitih, ranjenih in ujetih 12.147 Italijanov. Te izgube so naslednje: častnikov ubitih — 227, ranjenih 697; vojakov ubitih 2450, ranjenih 8.161; — častnikov ujetih 3, vojakov 351.

To poročilo tudi pravi, da je 2000 ranjenih vojakov za stalno poabljenih.

Naročite se na "Glas Naroda", najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saka, President
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
316 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

J. Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado .. \$6.00	Za pol leta .. \$3.50
Za pol leta .. \$3.50	Za inostranstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta .. \$1.50	Za pol leta .. \$3.50

Subscription Yearly \$4.—

"GLAS NARODA" IZDAJA VSAKI DAN IZVEMAI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 316 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 1-1242

Tedenski kotiček

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Tekom zadnjega tedna sem se oglašil na južni strani mesta v dobri domači prijazni, toda moderno urejeni gostilni rojaka J. Šproharja, kjer sem se sestal z znanim dopisnikom Glasa Naroda, Mr. Skube-tom. On je bratranec ljubljanskega župana Dr. J. Adlešiča, in je prišel v to deželo kot mlad fant se pred svetovno vojno, bival par let tu, na to pa se je vrnil (radi slabih časov) v staro domovino, odšel iz vojakov ter si končno izbral življensko družico.

Ali kot po večini vsi, ki so okusili med in mleko ameriške dežele, nimajo več tam obstan-ka, tako ga tudi on ni imel ter jo je pobrisal nazaj sem tik pred izbruhom evropske vojne.

Ampak meni bi bilo zelo drago — sem ga opomnil po daljšem razgovoru — ako bi videl na tvojem domu tvojo družino.

Ah, prijatelj moj, meni bi bilo še stokrat dražje, ako bi jo mogel videti, ampak predaleč je — več nego en teden potovanja čez vodo in celino.

Ako bi bilo temu tako, ali meni, da bi te povabil najprej sem v gostilno, mesto na svoj dom?

Tako torej? Kako pa, da nisi dobil družine sem ob koncu svetovne vojne, ali pa pred desetimi leti, ko si bil doma na obisku?

Ah, kdo raje mego jaz, ampak to je poglavje samo zase v knjigi mojega življenja, ki ga ni mogoče v kratkih besedah razložiti.

Predstavil mi je tudi svojo gospodinjico Mrs. J. Wateša, ki me je že dolgo časa želela osebno spoznati. Je Hrvatica, izobražena in inteligentna žena, klasirano je hodila v šolo vsega skupaj samo dve leti. Čita poleg hrvaškega in angleškega tudi slovenske knjige in čas-nike.

Povabila me je, da moram o priliki obiskati njeno družino na njenem domu, kjer ni bo razkazala svoja ročna dela, umetne vezenine, s katerimi ima okrašene sobe svoje reziden-ke. Ako prej ne, pa 11. no-venbra na Martinov dan, ko bo njihovo na South Side novo-ustanovljeno mladinsko tambu-raško društvo imelo svoj prvi koncert.

Sinoči sem se podal v Car-negie Institute, umetniški od-delek, kjer urejajo in pri-

pravljajo za letno mednarodno umetniško razstavo, ki bo od-prta ta teden v četrtek zvečer. Ker je bilo že pozno, so vsi oddeli, v pisarni se je samo še mudil Homer Saint-Gandens, direktor slikarske umetnosti tega zavoda.

Razodel sem mu mojo željo, on pa mi je odvrnil:

— Well, pravilo je, da ne da-mo podrobnosti o tej razstavi nikomur prej, dokler ni ofi-ci-ječno objavljena, kar bo v če-trtek. Celo časniški poročevalci in kritiki nimajo še vseh podatkov in tudi se nisem po-slal tozadevnih poročil največ-šim ameriškim dnevnikom v New Yorku in Chicagu, torj gotovo ti ne zahtevaš zase po-sobnega privilegija.

Prav gotovo ne, ali moje poročilo v newyorškem listu vsekakor ne bo izšlo prej nego v drugih časnikih, to je pred četrtkom ali petkom.

Na to mi je izročil nar pol papirja, deloma tiskanih, delo-ma natipkanih, razne podrobne informacije, katere pa bom po-rabil pozneje, za danes le par podatkov.

Letos je bilo po naključju vpisanih za to razstavo ravno toliko slik, kolikor je dni v le-tu, namreč 365, od katerih je 263 evropskih, 102 pa ameri-ških umetnikov. Zastopanih je vsega skupaj enajst narodov in sicer: Združene države 102; Anglija 50; Francija 50; Itali-ja 36; Nemčija 35; Španija 22; Belgija 17; Poljska 17; Češko-slovaška 12; Holandska 12; in Ogrska 12.

Pri tej priložnosti sem se se-znal s češkim mladeničem-dija-kom, ki obiskuje umetniško si-lkarsko šolo v Carnegie Insti-tute. Dejal mi je, da misli, ko dovrši študije in bo imel dovolj skušnje, ustvariti za medna-rodno umetniško izložbo zelo nenavadno in svojevrstno sli-ko.

Izvelel je iz notranjega že-pa polo papirja in ga razgrnil pred menoj. Bil je s svinčni-kom narisana načrt.

Mlada deklica, kateri polaga rabelj trnjevo krono na glavo. V bližini sta dva odhajajoča moža, ki se ne zmenita za pro-seči pogled mladenke: Pomagajte! Zdi se, kot da bi se na obrazih obeh mož zrcalili odgo-vor: — Kaj nam mar, ti sama glej!

Precej sem dožal smisel ris-be: Deklica je Čehoslovakinja, rabelj Hitler, dva bežeca pa Anglija in Francija.

Na pomlad bodo pričeli gra-diti med Pittsburghom in Har-risburgom, glavnim mestom Pennsylvanije, direktno, široko in prvovrstno cesto (four-lane super highway) ki bo stala 61 milijonov dolarjev. Recon-

struction Finance Corp. bo dala 35 milijonov, 26 milijonov do-larjev pa Public Works Admi-nistration.

Cesta ne bo imela nobenih bregov in ostrih ovinkov, ker bo izpeljana skozi tunele, na-pravljene za South Penn želez-niško progo, ki pa ni bila ni-koli zgrajena.

Mnogo tisoč delavcev bo za-poslenih več let direktno na ce-sti, drugi tisoči pa indirektno po raznih tovarnah za gradbe-ni material.

Med zbirko domačih zdravi-l ne bi smel manjkati v nobeni hiši — vazelin. Kolikor vem iz lastne izkušnje, ga ni boljše-je zdravila za opekline. Vazelin je eden izmed št. vilnih projak-tov surovega petroleja, in ku-pite ga v vsaki lekarni za borih 10 centov majhen jar. Ampak nabavite si ga, predno se ope-čete, zlasti, če ste daleč od le-karne.

Pozdrav!

Dopisi

GOWANDA, N. Y.

Kot bi trenil, minulo je zopet poletje in nahanjmo se v bla-dni jeseni. Ako se ozremo na-zaj v pretekle tri do štiri me-sece, vsaj nekako toliko se šte-je, da je bilo poletja, vidimo, da smo imeli jako malo zabav-nih prireditev, in še tiste, kol-i-ko jih je bilo, so bile bolj sla-bo obiskane. Vzrok temu bo-menda, ker v strojni niso vzeli nazaj na delo, kolikor so jih minulo zimo od-slovili, vsled česar je tudi tukaj precej brez-poselnih. Nekaj je pa vzrok tu-di nesloga, ki se je pojavila po-sobno med Slovenci zadnje po-mladi.

Ker se pa mene nič ne tiče, kar se je godilo med strojar-skimi delavci, se mi zdi, da je boljše, da o tem podrobneje ne pišem. Rečem le toliko, da je dovolj žalostno, ker noče biti delavci z delavcem, in nika-ko nočejo vpoštevati gesla, da združeni stojimo, nezdruženi pa prepademo.

Vsakokrat, ki čitam Mr. Ker-žeta članek, si mislim: Vsak Slovenec, posebno tisti neza-vedneži bi morali ta članek če-tati, potem bi se jim morebiti posvetilo v glavih, da bi vede-li, kam jadrano, namreč v go-tovi fašizem, kateri, kakor že sedaj izgleda, ni več daleč.

Klub temu, da se nekateri

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro do-movino. Kdor ga ho-če naročiti za svoje sorodnike ali prijate-lje, to lahko stori. — Naročnina za sta-ri kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

tukajšnji Slovenci naših slo-venskih prireditev izogibajo, je ravnateljstvo tukajšnjega S. D. sklenilo prirediti jesen-sko veselico, kateri se bo vr-sila v soboto, dne 15. oktobra. Začetek ob osmi uri zvečer. Čuti je, da je tozadevni odbor preskrbel izvrstno godbo za zgornjo dvorano; spodaj pa našo domačo godbo, harmoni-ko. Razume se, da bo tudi kar najboljšo mogoče preskrbljeno za mokroto in prigrizek.

Zatorej, bratje Slovenci! — Stari pionirji, katerih eni še živimo, ene pa že krije črna gruda, se nismo strašili, am-pak delovali smo združeno pred 12. leti, da smo postavili to skromno poslopje, ki je po-leg naših podpornih društev edino, kar imamo in ki je last nas vseh.

Ker drugih dohodkov kot kar društva plačajo, najemni-ne ni, zato je ravnateljstvo pri-morano ukreniti kaj v korist blagajne, da je mogoče poslo-pje v dobrem stanju držati.

Toraj prošni ste vsi, da se te prireditve udeležite kar mo-goče v obilem številu. Vstopni-na za odrasle je samo 25c.

Toraj na veselo svidenje dn-15. oktobra zvečer v Sloven-skem domu.

Charles Strniša.

OGROMNA GOBA.

Gozdar Carlo Bocchio iz Go-zana v Italiji je našel na po-bočju gore Moltarone velikan-sko gobo, ki je tehtala 4 in pol kilograma. Imela je klobuk velik kakor dežnik. Nenava-dno gobo je kupil neki hotelir, ker je spadala med užitne.

IZVEŽBANI SLOVENSKI KUHAR

dobi delo v Slovenskem Domu v Brooklynu, N. Y.

Mora znati streči tudi za baro.

Ponudbe pošljite na naslov:

Mr. ANTON OMERZU

c. of Slovenian Hall

253 Irving Ave., Brooklyn, N.Y.

(2x)

GEORGE C. APOSTLE, Inc.

UNDERTAKERS

EDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU IN OKOLICI

ANTHONY SVET, (Unlicensed)

V slučaju smrti se obrnite na naš pogrebni zavod in Mr. Anthony Svet bo prišel k vam in vam dal navodila in cene v Vaše popolno zadovoljstvo.

NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St.

Brooklyn, N. Y. 219 Atlantic Ave.

Circle 6-7393 MAin 4-7611

Ustajavnik.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vredno naše dolgo-letne skušnje vam zameremo dati najboljša poiznanja in tudi vse potrebne priporočila, da je potovanje udobno in hitro. Če se za-uzne obrniti na nas za vas poiznanja.

Mi preskrbimo vse, bodisi pranje za povratno dovoljenje, poiznanje, vizajo in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Neprijetnosti naj ne odlojajo do zadnjega trenutka, ker pranje se da in Washington povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brošuram navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.55 ..... Dln. 100	Za \$ 6.35 ..... Lit. 100
\$ 5.00 ..... Dln. 200	\$ 12.70 ..... Lit. 200
\$ 7.50 ..... Dln. 300	\$ 19.05 ..... Lit. 300
\$ 10.00 ..... Dln. 400	\$ 25.40 ..... Lit. 400
\$ 12.50 ..... Dln. 500	\$ 31.75 ..... Lit. 500
\$ 15.00 ..... Dln. 600	\$ 38.10 ..... Lit. 600
\$ 17.50 ..... Dln. 700	\$ 44.45 ..... Lit. 700
\$ 20.00 ..... Dln. 800	\$ 50.80 ..... Lit. 800
\$ 22.50 ..... Dln. 900	\$ 57.15 ..... Lit. 900
\$ 25.00 ..... Dln. 1000	\$ 63.50 ..... Lit. 1000
\$ 27.50 ..... Dln. 1100	\$ 69.85 ..... Lit. 1100
\$ 30.00 ..... Dln. 1200	\$ 76.20 ..... Lit. 1200
\$ 32.50 ..... Dln. 1300	\$ 82.55 ..... Lit. 1300
\$ 35.00 ..... Dln. 1400	\$ 88.90 ..... Lit. 1400
\$ 37.50 ..... Dln. 1500	\$ 95.25 ..... Lit. 1500
\$ 40.00 ..... Dln. 1600	\$ 101.60 ..... Lit. 1600
\$ 42.50 ..... Dln. 1700	\$ 107.95 ..... Lit. 1700
\$ 45.00 ..... Dln. 1800	\$ 114.30 ..... Lit. 1800
\$ 47.50 ..... Dln. 1900	\$ 120.65 ..... Lit. 1900
\$ 50.00 ..... Dln. 2000	\$ 127.00 ..... Lit. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDBENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Ne izgubite vaših denarjev kot spornaj navodila, bodisi v denarjih ali v banki, dovolj je, da jih pošljete.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	Za izplačilo \$ 5.— morate poslati
\$ 10.00 ..... \$ 10.00	\$ 10.00 ..... \$ 10.00
\$ 15.00 ..... \$ 15.00	\$ 15.00 ..... \$ 15.00
\$ 20.00 ..... \$ 20.00	\$ 20.00 ..... \$ 20.00
\$ 25.00 ..... \$ 25.00	\$ 25.00 ..... \$ 25.00
\$ 30.00 ..... \$ 30.00	\$ 30.00 ..... \$ 30.00
\$ 35.00 ..... \$ 35.00	\$ 35.00 ..... \$ 35.00
\$ 40.00 ..... \$ 40.00	\$ 40.00 ..... \$ 40.00
\$ 45.00 ..... \$ 45.00	\$ 45.00 ..... \$ 45.00
\$ 50.00 ..... \$ 50.00	\$ 50.00 ..... \$ 50.00
\$ 55.00 ..... \$ 55.00	\$ 55.00 ..... \$ 55.00
\$ 60.00 ..... \$ 60.00	\$ 60.00 ..... \$ 60.00
\$ 65.00 ..... \$ 65.00	\$ 65.00 ..... \$ 65.00
\$ 70.00 ..... \$ 70.00	\$ 70.00 ..... \$ 70.00
\$ 75.00 ..... \$ 75.00	\$ 75.00 ..... \$ 75.00
\$ 80.00 ..... \$ 80.00	\$ 80.00 ..... \$ 80.00
\$ 85.00 ..... \$ 85.00	\$ 85.00 ..... \$ 85.00
\$ 90.00 ..... \$ 90.00	\$ 90.00 ..... \$ 90.00
\$ 95.00 ..... \$ 95.00	\$ 95.00 ..... \$ 95.00
\$ 100.00 ..... \$ 100.00	\$ 100.00 ..... \$ 100.00

Priloge dobite v starim kraju izplačila v dolarjih.

NUŠNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CEMER LETVEM ZA PRISTOJNO CIL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

316 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

IVAN VUK:

ZGODBA Z MANEVROV

(Drobec iz spominov.)

"Vojake sem služil pri cesarskem in kraljevem 82. peš. polku v Pulju tista leta, ko je bil Pulj z vso Istro še pri avstro-ogriški monarhiji. Bog ji daj nebesa," je pripovedoval moj znanec, ko smo se pogovarjali o starih časih. "Bil sem računski podčastnik, 'rehtsm' kakor so rekli tistim, ki smo sedeli v pisarni stotnije ali pa v polkovni pisarni. Jaz sem bil prideljen polkovni pisarni. Našo pisarno je vodil adjutant polka, vesel nadporočnik, ki se je zelo redko držal v pisarni. Služil sem zadnje leto.

Neki dopoldan je prišla v pisarno starejša ženska in z njo mlado dekle. Ker sta si bili podobni, sem videl, da sta mati in hči. Dekle je imelo v naročju sveženj, iz katerega je gledal debelušast obrazek s poravnanim noskom trimesečnega otroka.

"Kaj bi pa radi?" sem vprašal in se mi je nekako čudno zdelo, po kaj prihajata te dve ženski s trimesečnim otrokom v pisarno polka, kjer nismo imeli nič opravka z ženskami.

"Z gospodom polkovnikom bi rada govorila," je rekla starejša ženska in stopila bliže. Dekle s svojim sveženjem pa se je sramežljivo stisnilo k peči.

"Kaj bi pa radi govorili?" sem vprašal.

"Neko prošnjo imam," je rekla.

"Kakšno prošnjo?"

"To bom že njim povedala." "To ne gre kar tako," sem rekel. "Najprej morate meni povedati, da lahko gospodu adjutantu sporočim, pa vas potem on popelje h gospodu polkovniku."

Ohotavljala se je in ponovila. "Bom že gospodu polkovniku povedala."

"Od kod pa ste?" sem vprašal.

"T'am od Vodujana," je rekla. "Dignano pravijo po italijansko."

Spomnil sem se, kje je to. Ni daleč od Pulja. Imeli smo lani

tam manevre. Zato sem rekel. "Od tam, kjer so bili lani manevri, kajne?"

"Da, od tam," je odgovorila. "Zato sem tudi prišla."

"Kaj?" sem se začudil. "Zaradi manevrov? Kaj so pa naredili manevri?"

Pokazala je na sveženj, ki ga je držalo dekle v rokah in na tisti debelušni otrokov obrazek in rekla:

"Tole so naredili! To je moja hči. Lani je bila, kakor sami veste, pri nas velika vojska, manevri, kakor so rekli. In moja Cilka je dobila otroka. Nezakonskega, kakor se pravi, pankrta. Pa iščem zanj očeta."

Medtem je stopil iz svoje pisarne nadporočnik adjutant, in je že pri vratih vse slišal. Pa sva oba hkrati vprašala:

"Pa ravno pri nas?"

"Da, Bil je korporal."

"Hm," je rekel adjutant in usto so mu lezla v smeh. Gotovo se je, grešnik, spomnil manevrskih dogodovščin. Ali naredil je resen obraz in rekel:

"Korporali so povsod."

"Imel je zeleno pod vratom," je rekla Cilka.

"Prav ali tudi domobranec imajo zeleno pod vratom," je poizkušal adjutant odvrti sum od našega polka.

"Dobro vem. Imel je kratkega, kakor se pravi, handžar."

"Baganet," je odgovorila mati.

"Naj bo baganet," je rekla Cilka. "Dve zvezdi je imel na vsaki strani. Korporal je bil, saj vem. Dobro sem videla. Tudi Franca Jožefa je imel na glavi."

"Vsi imamo Franca Jožefa na glavi," je rekel adjutant.

"Ali bil je zbirnaheigir od sedemdesetega polka?" je vstrajala Cilka.

Ni kazalo drugega kakor vzeti papir in pisati prijavo.

"Sedite in pišite," mi je ukazal adjutant.

Sedel sem in pripravil papir.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kakega imata plačano naročnino. Preje števila pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približno neopredeljena dela in stroški, Vas prosimo, da skušate naročnino pravilno poravnati. Pošljite naročnino paravnost nam ali pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imajo za tiskano z debilnimi črkami, ker so upravljeni obiskati tui: druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Sattie

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupanc

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevk

Chicago, J. Pabian (Chicago, Otero in Illinois)

Joliet, Jennie Bamblich

La Salle, J. Spellich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, Math. Warick

MARYLAND:

Kittanning, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Finkler

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Goube, J. Lazarek

Ely, Jon J. Pabian

Eveleth, Louis Goube

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povis

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Bozeman, M. H. Pabian

Wapoo, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Brooklyn, Anthony Svet

Convent, Earl Grubica

Little Falls, Frank Manti

OHIO:

Barberton, Frank Treha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Mar-

linger, Jacob Resnik, John Stupnik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumbic

Youngstown, Anton Kibali

OREGON:

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Beauregard, John Jevnikar

Broughton, Anton Ipavec

Congersburg, J. Brenovec

Coverdale in Okolice, Mrs. Ivana

Esperik

Export, Louis Zupanc

Farrell, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Home City, Fr. Ferencak

Johnstown, John Polnata

Krayn, Ant. Tancilj

Luzerne, Frank Bulloch

Midway, Louis Svet

Pittsburgh in Okolice, Philip Pregar

Segeton, A. Eren

Turtie Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Fr. Slav

Sheboygan, Joseph Kibali

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tancilj

Diamondville, Joe Bolica

Vsek zastopnik ima potrdilo na svojo knjigo in jo pošlje. Zastopnik topla pripravlja.

PRVA GLAS NARODA

ZARADI NEZVESTE ŽENE — UMOR

Pred velikim senatom mari-borskega okrožnega sodišča se je zagovarjal 38letni kovač in posestnik iz Vitomerev Jožef Težak zaradi umora. Dne 22. junija tega leta je povabil svojega soseda Jožefa Suhača k sebi v stanovanje, ga posadil na stol, potem pa potegnil iz omane samokres ter mu prestrelil grlo. Suhač je naslednjega dne umrl.

Ozadje tega nenavadnega, strašnega dejanja je založila, ki jo je preživljal posestnik Jožef Težak v zakonu s svojo ženo Matildo. Ima z njo sedem otrok. Ženo in otroke ima zelo rad, pa ga je silno zadelo, ko je izvedel, da se ozira žena za drugimi moškimi. Dne 17. ju-

nija je prišel Težak k župniku gosp. Altu v Št. Andražu v Slov. goricah ter se mu potožil, da ga žena že šest let vara s sosedom Jožefom Suhačem. — Prosil je župnika, naj bi poklical ženo k sebi ter jo pregovoril, da bo živela, kakor se spodobi, ker bi bil drugače sam prisiljen, da Suhača ubije. — Župnik je res poklical naslednjega dne zakonca Težaka v župnišče. Žena je priznala, da ima razmerje s Suhačem; župnik je oba zakonca zopet spravil in mož je ženi odpustil, ko mu je ta obljubila, da bo po slej zvesta.

Dne 22. junija pa je prignal h Težaku posestnik Suhač par drugimi moškimi. Dne 17. ju-

Težak svojega tekmeča zopet videl pri hiši, mu je zavrle kri. Povabil ga je mirno v sobo ter mu začel očitati, zakaj laži za njegovo ženo. Ko je Suhač zanikal, da bi imel s Težakovo ženo kakšno razmerje, ga je Težak prosil, naj sede na stol, potem pa je pristopil k o-mari, izlekel iz predala samokres ter ustrelil v Suhača. Zadel ga je v grlo ter je 11 mm debela krogla obšla zadaj v hrbtenici. Suhač je naslednji dan umrl zaradi otrpnenja hrbtne mozga. Težak je po-tem na sodišču izjavil, da ni imel namena Suhača usmrtiti, temveč ga je hotel ustreliti samo v rano ter ga potem vreči iz hiše, da ne bo več lažil za njegovo ženo.

Tozadevno obravnavo je vo-

dil dr. Turato, predsednik pa so bili: Kuder, dr. Čemer, Leč-nik in dr. Grmovšek. V tek-n razprave se je pokazalo, da ob-dolženec menda ni čisto pri pa-meti, ker je ves prevzet od ne-ke bolesne ljubosumnosti. — Med razpravo je namreč začel dolžiti še tri druge svoje sose-de, da imajo razmerje z njego-vo ženo. Tzkazalo se je tudi, da se je njegov oče svojočasno us-trelil zaradi ljubosumnosti, ki pa je bila povsem neosnovana. Obsojen je bil na osem let robije in trajno izgubo častnih pravic. Ženo pokojnega Suha-ča je sodišče v njenih zahte-kah napotilo na civilno pravno pot.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Romani... Spisi... Povesti

Don Kihot

Spisal Miguel Cervantes

To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satura na viteštvo, ki je še vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature.

158 strani.

Cena 75c.

AGITATOR, roman, spisal Janko Kersnik. 99 strani. Cena \$1.00

Kersnik je poleg Jurčiča naš najboljši poljuden pisatelj. Več del, ki jih Jurčič v sled bo-lezni in smrti ni mogel završiti, je Kersnik uspešno dovršil. "Agitator" spada med nje-gova najboljša dela.

ANDREJ HOFER 50c

SELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. 152 strani. Cena 50c

Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.

BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Penjakova. — 164 strani. Cena 50c

Poleg Pavline Pakrove je Luiza Penjakova takorekoč edina ženska, ki se je koncem pro-šnega stoletja udeleževala v slovenski knji-ževnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žens-ko dušo.

BELGRAJSKI BISER 35c

BOJ IN ZMAGA 20c

CVETINA BOROGRAJSKA 45c

CVETKE (pravljičice za stare in mlade) 30c

DEDEK JE PRAVIL (pravljičice) 40c

DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena 40c

Concourtova dela so polna fines in zanimi-vesti, zlasti v risanju značajev, ki jih nekateri so mojstrsko podal in ima slovek med branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj nlega in kramljajo s njim.

DEVICA ORLEANSKA 50c

DVE SLIKI, spisal Kaver Meško. 103 strani. Cena 50c

Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojsterno završeni, kot jih more završiti edino naš nečistočitel Meško.

ELIZABETA, HČI SIBIRSEKEGA JETNIKA 35c

FRA DIAVLO 50c

GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA, spisal Fran Mih-šnik, veselomodre humoreske, 72 strani 35c

KMEČKI PUNT, spisal Avg. Šenon 75c

Zgodovina našega kmeta je zgodovina nepre-stanlj bojev. Bojev s Turki in graščaki. — "Zadnji kmečki punt" je mojsterson opisan slavn hrvaški pisatelj Šenon. Krasen ro-man bo sleherni s užitkom prečitat.

KRALJEVIČ IN BERAČ 30c

KRVNA OSVETA (povest iz abruških gor) 30c

LA BOHEME, spisal H. Murger, 402 str. Cena 30c

Knjiga opisuje življenje umetnikov v Pari-ž. Knjiga je svetovno znano delo.

LISTEL (K. Meško). 144 strani 75c

MALI KLAJES (spisal Mark Twain) 75c

MALI LORE, spisala Frances Hodgson Bur-nett. 183 strani. Cena 30c

Globoko zamotana povest o otroku, ki ga ne odloži od čudaka. Dekle je piod ameriške vzgoje, ki ne pozna razlik med bogatimi in revni, pač pa na razlikovati le med dobrim in slabim.

Štiri sanjive črtice našega priznanega pi-satelja.

MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht. 120 strani.

Igralec

Spisal F. M. Dostojevski

265 strani

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igral-sko strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igra-nja ga nikdar ne mine.

Cena 75c.

Idiot

Spisal F. M. Dostojevski

TRI KNJIGE

Nad 600 strani

Krasen roman enega najbolj-sih ruskih pisateljev. — Opis mladeničja, ki je imel že v naj-bolj rani mladosti nagnjenja k nenormalnostim. Opis je živa-hen in ne utrjuje kot nekateri drugi rani Dostojevski-ga.

Cena \$2.25

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Ale-ševic. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena ..... 30c vsak zvezek. Vsi trije 1.50

Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetakega fanta, ki so ga stari-M poslali v Šole, kjer se je vdrževal s last-nimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, tenej od Šole do Šole ter si slednje priboril v življe-nju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čita-telj večkrat od srca nasmejati.

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne. 65 strani. Cena 30c

Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francos Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse nje-gove napovedi so se vresničili. Pred čitnim desetletjem je napovedal letalo, submarin, po-let v stratosfero itd.

SALJIVI SLOVENEK

(Anton Brezovnik)

Zbirka najboljših kratkočasne iz vseh stanov — 292 strani 50c

NADEŽNA NIKOLAJAVNA

Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 30c

Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvilsko, a sredi pota omagajo.

NAŠA LETA, spisal Milan Fugelj. 125 strani. — Cena vez. .... 70c Broš. 50c

Knjiga vsebuje dvanajst povesti pisatelja Fu-gelja, ki je poznal dušo dolanjskega kmeta kot le malokdo.

NADEŽNA NIKOLAJAVNA

Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 35c

Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvilsko, a sredi pota omagajo.

NA INDIJSKIH OTOKIH 50c

NA RAZLIČNIH POTOH 40c

NOVA EROTIKA, spisal Ivan ROZMAN. Trde ro-zane. 115 strani. Cena 70c

Knjiga vsebuje "nisi, ki so se rodile v Slo-veku v prvih letih svetovne vojne."

PESMI V PROZI, spisa: Chas. Baudelaire. 112 strani. Cena 30c

Verna silka pestrega velikega svetnega življenja in spominov nanj.

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 232 strani. Cena 30c

To je satira na francoske pretekle in se-da-nje razmere. V tej knjigi je slavni franco-ski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zaviljivi.

PIAT ŽIVNA, spisal Leonid Andrejev. 131 str. Cena 40c

Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pi-satelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Mi-sel v megli" in "Brezdno".

PARISKI ZLATAR 35c

POZIGALEC 25c

POSLEDNJI MOHIKANEC 30c

PATRIA (povest iz irske zgodovine) 30c

POVESTI IN SLIKE, spisal Kaver Meško. — 79 strani. Cena 30c

Knjiga vsebuje tri povesti našega priljublje-nega pisatelja, mojstra v opisovanju. Nje-gov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vnete za njego-va dela.

PRAVLJICE, spisal H. Majar. Izbrani iz pro-atega naroda. Cena ..... 40c</

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

73

"Ni se ti treba bati, da bi Dagmar o tem kaj povedala papanu kajti takoj sem ji rekla, da bi s tem papana samo razburjala in da bi bila potem odgovorna za to, ko bi se mu stnje poslabšalo. In obljubila mi je, da bo proti njemu molčala." Signora Katarina se oddalme.

"To je dobro. Boljše je, če papa o tem ničesar ne izve." Čudno je, da ste mati in hči mislili, da bo Dagmar molčala. Kaj drugega ji niste zaupali, četudi ste obe Dagmar smatrali za manj vredno bitje.

Elena gre nato k očetu in mu pove, da Dagmar boli glava in da je šla v svojo sobo.

"Danes moraš biti zadovoljen z menoj, papa, toda to ti ne bo prijetno, kajti pri postrežbi bolnikov sem zelo nerodna. Sicer pa tudi z mano ne verjameve, da si kaj resno bolan," pravi smaje.

Z nekim posebnim pogledom se Egon Strasser ozre na svojo hčer.

"Tako, tako; ne verjamete, da sem resno bolan? No, imate tudi prav, kajti ni prijetno pečati se z mislijo, na bolnika in bolezen. Tudi jaz bi se najraje ne zmenil za to bolezen. Sicer pa ti ne bom povzročal mnogo truda, ker vem, da je zate velika požrtvovalnost, da moraš nekaj ur ostati pri meni."

"To pa vendar ne; zelo rada sem pri tebi, če pa je Dagmar tukaj, potem sem jaz odveč."

Lahen nasmeh se raztegne čez njegove ustnice. Nato pa skrbno vpraša:

"Ali je Dagmar resno zbolela?"

"Ne, ne, saj sem ti že povedala, da jo boli glava, drugače ni nič hudega."

Egon pa ni popolnoma prepričan. To ni bila Dagmarina navada, da bi zaradi glavobola zanemarjala dolžnost, ki jo je sama prostovoljno prevzela. Že dolgo se je bal, da ima z njegovo oskrbo prenaporno delo. Pa vendar ni imel moči, da bi jo poslal od sebe, kajti njena navzočnost mu je bila v resnici tolažba sreča.

Molče gleda pred se in njegove oči gledajo motno. Ako bo njegovo pismo na Rudolfa Strasserja imelo uspeh, potem bo Dagmar kmalu odšla z gradu. In potem se ne bo nikdo zanj ljubeznivo potrudil. Z žalostnimi očmi pogleda svojo hčer. Vzela je knjigo in se zatopila v branje. Zanj se popolnoma ni ne biča, kajti misli si, da je dovolj, ako je pri njem. Kako drugače je bilo kadar je bila pri njem Dagmar. Vsako njegovo željo mu je brala v očeh, je ljubeznivo skrbela zanj, popravljala mu je blazine, prinesla mu je hladno pijačo, odganjala muhe, ki so ga obletavale, mu je kaj brala ali pa pripovedovala. Vsako njeno delo je bila ljubezen in skrb. Kako različni ste si bili med seboj obe mladi dekleti, četudi sta si bili na zunaj nekoliko podobni. V čem je bila ta podobnost, je bilo le težko dognati. Dagmar je imela popolnoma drugačne oči kot Elena. Dagmarine oči so bile dobrotljive, polne drže in razumne, Elenine pa goreče, pa pri vsem tem hladne, kot oči njene matere. Na Dagmarinem obrazu je bilo toliko duševne plemenitosti, toliko čistosti in aenosti, Elenin obraz pa je bil ošaben in brez duše.

Egon vzdihne, Elena dvigne glavo od knjige.

"Ali kaj želiš, papa?"

"Ne, hvala, nočem te motiti pri branju," pravi nekoliko bitko.

Ravno v tem je bila razlika — Elena bi napravila, ako bi od nje kaj zahteval, ako bi bilo treba. Dagmar pa je videla njegove želje in jih je že izpolnila, predno je imel čas jih izgovoriti.

Čez nekaj časa pride v sobo tudi signora Katarina. Nekaj časa govori na svoj nemirni način, brskaj po sobi, odpre vsa okna, da pride nad bolnika pripih in ga muči. Poleg tega pa ima na sebi tako močan parfum, da vpliva nanj tako neprijetno, da se mora boriti s slabostjo, kajti bolniki so zelo občutljivi za močne dišave.

Toda Egon ne roče besede, ker je vedel, da Katarina naravnost preži na priznalno besedo iz njegovih ust, da se ji je izljubilo nekaj časa ostati pri njem, toda prenesti ne bi mogla niti najmanjše graje. Tako bi razžaljena vzrojila nad njim, ako bi se ji upal reči, da je njen parfum neprijeten, ali pa da ne more prenesti parfuma. Sam pa je bil tudi tako potreben miru in počitku.

Egon Strasser ni bil mož z močnimi čuti in kaj posebnimi lastnostmi. Pametna vzgoja pa bi bila mogla iz njega narediti zelo vporabnega moža. Ker so ga njegovi stariši brezmejno razvabili in je mnogo prezgodaj prišel do velikegaškega premoženja, ga je z vsemi svojimi zaročenostmi zapravil. Samo njegova srčna dobrotljivost mu je ostala. Dokler je bil bogat, je svojo dobroto zelo izrabljal. Dajal je vsem, ki so se obračali nanj za pomoč — dokler sam ni imel ničesar. Toda brez tožbe se je vdal v svojo zasluženo usodo in je bil zadovoljen, da ni prišlo še kaj hujšega. Vedno je plaval na površini življenja in mogoče samo zato, ker ni imel nikogar, ki bi ga učil globlje zajemati.

V času, odkar je bila Dagmar v njegovi hiši, se ni samo zelo izpremenil, temveč se je tudi zelo zatopil v svojo notranjost. Ni bil več stari Egon Strasser, ki je takorekoč slep taval po svetu, kakor v svoji mladosti, temveč je že davno gledal svet in ljudi z jasnejšimi očmi.

Za to pa ni bilo občevanje z Dagmar najmanj merodajno. Do neke meje ga je z nežno, ljubeznivo roko vodila na pot, na kateri je našel cvetje, ki prej zanj ni cvetelo. S svojim značajem je mlado dekle, ne da bi vedelo, vplivalo nanj. In tedaj se je v njem namkrat zbudilo bolešno spoznanje, kako brez koristi je poteklo njegovo življenje in kako ga je lahko milo žalostno spravilo. S kesanjem je tudi izprevidel, da sedaj ni mogoče več popraviti. Čutil je, da je prišel do konca svojega življenja in da ne more ničesar predručati.

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Iz slovenskih naselbin

UREDNIK PIRC V NE-SREČI.

Ko je hotel Louis J. Pirc, urednik Ameriške Domovine, stopiti v voz poulične kare v bližini svojega doma v Clevelandu, je pridvela z avtomobilom neka nepredvidna ženska ter ga potrla na tla. Navzoči ljudje so ga nemudoma odnesli na njegov dom ter poklicali zdravnika, ki ga je za silo obvezal. Te dni je bil Pirc v srhu natančnejše preiskave prepeljan na kliniko.

LAUSCHE, VLADNI SODNIK.

V Clevelandu so se pojavili številni kandidati za izpraznjeno mesto federalnega sodnika Westa. Kot se govori, ima najboljšo priliko biti imenovan sodnik Fr. J. Lausche. Sodnika imenuje predsednik Roosevelt na priporočilo senatorja. Imenovanje se pa ne bo izvršilo pred novembarskimi volitvami. Sodnik Lausche se sam še ni izjavil, če je kandidat za to mesto. Plača bi bila sicer manjša kot jo ima zdaj kot okrajni sodnik, toda urad je do smrti in pa jako važen.

SLOVENSKI ŽUPNIK IMA 6.500,000 ČEBEL V MINNE-SOTI.

Eden najboljših in prvovrstnih čebelarjev v Združenih državah je gotovo slovenski župnik Rev. Francis Jager, ki je župnik katoliške Marijine cerkve v Mound, Minn. Kot umen

čebelar je znan po vsej Ameriki.

Leta 1898 se je Father Jager začel pečati z rejo čebel. Tedaj je imel samo en panj, katerega je kmalu potem postavil, ko je došel iz Jugoslavije. Danes vsebujejo panji Rev. Jager vsega skupaj nekako 6.500,000 čebel, in ima Rev. Jager dovolj opraviti, da drži med njimi red in disciplino.

Father Jager so zanimali čebele še ko se je nahajal v Jugoslaviji. Napredoval je tako, da je vpeljal na državni univerzi države Minnesota poseben pouk o umnem čebelarstvu in ga je vsako leto prihajalo poslušati pri predavanjih stotine Amerikancev, ki so kmalu dognali, da se Rev. Jager pošteno razume na to posebno farmarskega življenja. Njegove čebele so prtele najbolj poznane v Ameriki.

Šestnajst let je poučeval Father Jager na državni univerzi umno čebelarstvo. Njegove čebele proizvajajo letno več kot 10 ton finega medu, ki se dobro prodaja v Minneapolis, Milwaukee, Clevelandu in Detroitu.

SMRTNA KOSA

V Clevelandu je umrla Ana Ječ, roj. Vodopivec. Rojena je bila na Štajerskem, odkoder je prišla v Cleveland pred 33 leti. Soproj je umrl pred devetimi leti.

V Broughton, Pa., je dne 3. oktobra umrl Jakob Sinkovec, star 62 let in nrojen v Volaski pri Poljanah nad Škofjo Loko. Tu je živel čez 30 let in zapušča ženo, sina in 4 hčere.

ŽEJA VELEMESTA.

Potreba pitne vode Londončanov je neizmerno velika, vendar razumljiva, če upoštevamo velikansko število prebivalcev. Uprava tega vele mesta mora stalno skrbeti, da je preskrba z vodo na taki višini ki more zadostiti največjim zahtevam. Zlaj gradijo za mesto London nov rezervoar v Staines v provinci Middlesex. Zdaj so odmerili 1,230,000 funtov šterlingov za en sam del, ki bo vseboval 6400 milijonov galonov vode. Lansko poletje je bil prostor, kjer gradijo rezervoar še obdelano polje. Zdaj je ravnina, ki je obdana s 50 čevlji visokimi nasipi. Več ko 1000 delavcev dela dan in noč po 10 ur na dan in delali bodo 30 mesecev. Rezervoar bo 20 m globok. Da bodo zgradili obrežne nasipe, bodo potrebovali 7 milijonov ton zemlje, ki jo bodo ond izkopali, in razen tega bodo potrebovali še 680 tisoč ton zemlje za jez. Iz Temze bodo črpali vodo v ta rezervoar in s tem sistemom bo del Londona oskrbovan z vodo.

ZGODBA Z MANEVROV

(Nadaljevanje s 3. strani.)

strumni vrsti vsi korporali in četovodje bivšega cesarskega in kraljevskega sedeminosemdesetega pešpolka. Bilo jih je okrog osemdeset.

Takoj so razumeli, za kaj gre. Polkovnik, adjutant in jaz, pa Cilka in njena mati smo jih pregledovali. Cilka je šla od korporala do korporala, od četovodje do četovodje in vsakega pogledala od spredaj in zadaj. Nekaterim, bolj korpu lentnim, je celo snela kapo z glave, in pogledala frizuro. Oče otroka je moral biti korenjaški korporal, zakaj pri drobnih se je komaj ustavila.

Naposled ji je obviselo oko na močnem korenjaškem korporalu.

"Najbrže je tale," je rekla nekako bojazljivo in pogledala polkovnika, kakor da ga prosi pomoči.

Ali ni bil pravi. Imel je sicer tudi ta majhen romanček v neki vasi, ali odigral se je na kozolec. In lani je bil se "frajtar". Ona pa išče korporala.

"Je pa tale," je zopet rekla in pokazala s prstom na močnega četovodjo.

Ali tudi ta ni bil. Šele pred kratkim je bil premiščen od nekega drugega polka z rumenimi nasitki.

Ves dopoklan je pregledovala Cilka cesarske in kraljevske korporale, ali nobeden ni priznal očetovstva za malega dečka, ležečega v svežnju.

Polkovnik je odredil, naj dajo Cilki, materi in otroku vojaško menažo. Glasno je emokal trimesečni dečko vojaško menažo. Videlo se je, da je pravo vojaško dete. Samo očeta ni. Zbrali so zanj nekaj srebrnih kron in to vojaško "ekspresno" zaročenko poslali k domobrancem. Saj imajo tudi oni zelene nasitke.

"Kolikor vem," je pripovedoval moj znanec, "ni šla k domobrancem. Še nekako za malo se ji je zdelo, da bi bil domobranec. Kajti štajerski, posebno pa prlekški fantje so drugačni kakor pa tisti pri domobranecih. Morda je pa Cilka takrat, ko je bila tam pri njih tista strašna vojska, napačno videla. Morda je bil kdo od artilerije. Morda je v tistem zanosu videla več zvezd, kakor jih sploh gre na vojaški ovratnik. Da je imel handžar, to še ni noben dokaz. Vsi vojakji imajo "handžar" nekateri daljšega, drugi krajšega.

"Skoraj sem bil že pozabil na ta dogodek," mi je pripovedoval moj znanec, "kar pride Cilka neki dan zopet v pisarno polka."

"Prihajam, da mi polk izplača odškodnino," je rekla.

"Kakšno odškodnino?" sem se začudil.

"Kakor se plačuje kmetom, če se naredi na manevrih kakšna škoda," je rekla.

"Kaj se vanj je naredila kakšna škoda?" sem jo gledal. "Otroka sem dobila," je dejala. "Saj veste. Očeta nisem

našla. Ali vojska ga je prinesla in vojska ga je vzela. Zato sem oškodovana."

"Kdo vas je pa to naučil?" sem vprašal in jo gledal.

"Župan je rekel. Rekel je, če je bil korporal in ni povedal svojega imena oziroma ga ni mogel, ker je bil prehitro alarm, je kriva vojaška oblast in mora ona plačati odškodnino."

Nisem vedel, ali se norčuje, ali so dekle potegnili. Že sem hotel odgovoriti, kar je ona naglo stopila k moji pisalni mizi, vzela v roke fotografijo, ki je stala pri koledarju, in rekla veselo:

"To je on! On je, korporal, oče mojega otroka."

Po mojem hrbtu je kar zagomazelo. Fotografijo mi je pustil moj prijatelj Lojzek — priimka ne povem — za spomin. Bil je v uniformi kot korporal, strumen dečko.

"Kje je zdaj ta?" je vprašala Cilka.

"Ne vem," sem rekel in izbegaval njen pogled.

"Morate povedati," je zaprosila in me tako lepo pogledala, da sem omahnil. Kaj bi tudi ne! Saj nisem to jaz, ampak moj prijatelj. In če je on kradel fige, naj poskrbi še za plačilo. In sem dal naslov. Na Štajerskem tam in tam, v tej in tej vasi.

Znanec je srknil iz kozareca.

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIZARJI

I. in II. zvezek, broš. . . \$3.75

MALI VITEZ

Vezano \$3.25

POTOP

I. in II. zvezek, broš. . . \$3.50

QUO VADIS

I. in II. zvezek, broš. . . \$3.—

ZA KRUHOM

Broširano . . . 25c

Z OGNJEM IN MECEM

Mehko vezano \$2.—

(Poštino plačamo mi.)

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York

VSE PARNIKE

in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
za stopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE

PARNIKOV

SHIPPING NEWS

- 15. oktobra: Vulcania v Trst
- 18. oktobra: Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 19. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
- 20. oktobra: Europa v Bremen
- 22. oktobra: Champlain v Havre
- 26. oktobra: Aquitania v Cherbourg
- 28. oktobra: Ile de France v Havre
- 29. oktobra: Bremen v Bremen
- 30. oktobra: Rex v Genoa
- Veendam v Boulogne

se smehljaj, mi pa smo ga napeto gledali.

"Kaj se je potem zgodilo?" smo vprašali.

"Korajžno dekle je bila tista Cilka," je rekel. "Niso vse takšne. In ko bi bile vse takšne, Bog nam pomagaj. Odpejljal se je, pomislite, v Prlekijo tja blizu Ljutomeru, kjer je bil Lojzek doma, in ga poiskala. Nič ni pomagalo. Grdo so jo pogledali, on se je skrival — nič ni pomagalo. Otroka je imela seboj in izjavila, da ostane, če ni drugače, pri njih. Njegova mati se je strašno žalostila, češ, moj sin pa je kaj takega naredil. In nič ni pomagalo. Vzela sta se.

"Tako," je končal moj znanec, "je tisti zadnji manever mojega prijatelja imel še poseben strateški konec. Kraja fig je rodila posledice in zakon."